

Gezegemizi
KORUYALIM!

HENRI CLÉMENT / MARION PUECH

GÖREVİMİZ ARILARI KORUMAK

 tudem

GÖREVİMİZ

ARILARI

KORUMAK

HENRI CLÉMENT / MARION PUECH

 tudem

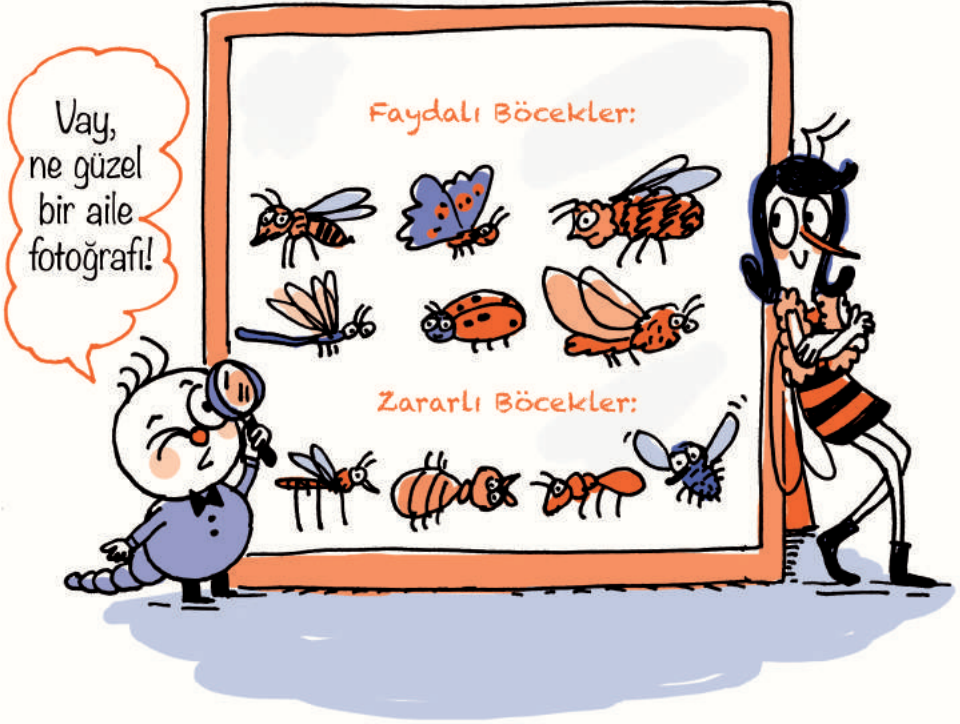
Arılar yeryüzünde 80 milyon yıl önce ortaya çıktı. Biz insanlar ise sadece 3 milyon yıldır buradayız. Yalnızca toplum hâlinde yaşayabilen, zar kanatlılar takımına mensup bu canlılar, çok uzun bir süre biz olmadan da yaşamlarını sürdürdü. Bir gramın sadece onda biri ağırlığındaki bu muhteşem işçiler, böcek ailesinin bal, polen ve arı sütü üreten tek üyesi. Çiçeklerden polen toplayarak bitkilerin üremesi için gerekli, yeri doldurulamaz bir üreme hizmeti sunuyorlar. Doğanın gerçek koruyucuları olan arılar, çevremizin hastalanmasına karşı bizi uyarıyor. Ancak maalesef günümüzde hiç iyi durumda değiller. Onlar için harekete geçmeliyiz, hem de bir an önce!

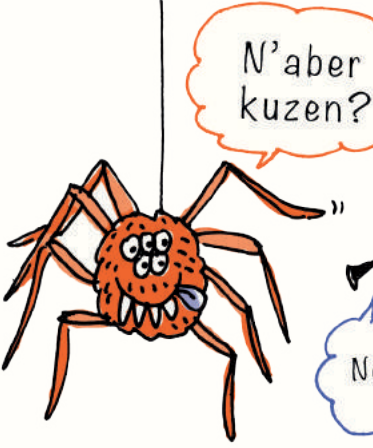

BÖCEKLER BÜYÜK, ÇOK BÜYÜK BİR AİLE!

1.300.000'den fazla türden ve milyarlarca bireyden oluşan böcek ailesi, gezegenimizin en kalabalık nüfusuna sahip hayvan ailesidir. Her yıl binlerce yeni böcek türü keşfediliyor.

Arılar, kelebekler, yaban arıları, yusufçuklar, uğur böcekleri, sivrisinekler, termitler, karıncalar, sinekler... Tüm böceklerin bir başı, göğüs kafesi ve karnı, üç çift bacağı ve iki çift kanadı bulunuyor. Bazıları insanlar için çok yararlıyken bazıları zararlı.

N'aber
kuzen?

Ne kuzeni? Senin sekiz
bacağın var!

DİKKAT!

Örümcekler, akrepler
ve bitler sekiz bacaklı
oldukları için
böcek ailesinden
değiller; araknidler
(örümceğimsiler) sınıfındalar.

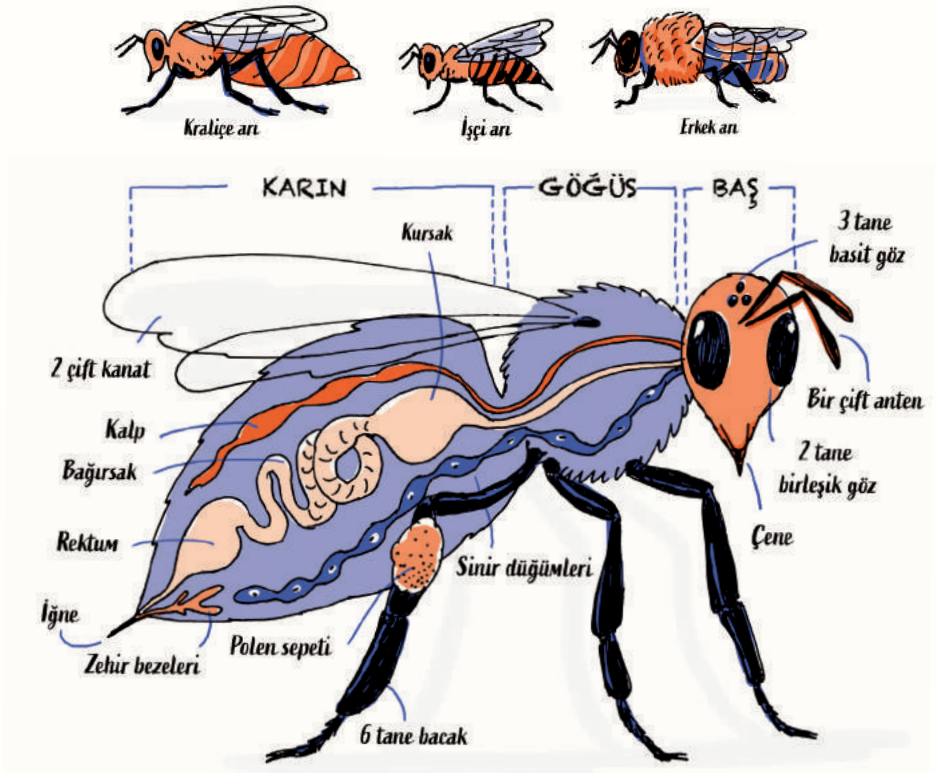
Sivrisinek küçücük olmasına rağmen
insanlar için en tehlikeli hayvandır.
Çünkü sıtma, dang humması, chikungunya
gibi bazıları ölümcül olan hastalıkları
bulaştırabiliyorlar. Dünya çapında
sivrisineklerin her yıl 700.000'den fazla
ölüme neden olduğu biliniyor.

Ufacık olmam
zararsız
olduğum
anlamına
gelmez!

ARILAR, BÖCEKLERİN KRALİÇESİ

Üç Silahşörler'in meşhur "Hepimiz birimiz, birimiz hepimiz için!" sloganı, koloni yaşamını mükemmel anlatan bir söz. Koloniyi oluşturan üç sınıf –kraliçe arı, erkek arılar ve işçi arılar– birbirinden ayrı yaşayamaz. Yalnız bir arı, ölmeye mahkûmdur.

Kraliçe arı

Her arı kolonisinde sadece bir tane kraliçe arı bulunur. Kraliçe arı birkaç erkek arı tarafından döllenerek tüm koloninin üremesini sağlar ve günde 2000 taneye kadar yumurtlayabilir. Arı sütüyle beslenen –ne büyük lüks!– kraliçe arı beş yıla kadar yaşayabilir. Bazı arıcılar, onları yetiştirip satar.

Erkek arılar

Bir kolonide yüzlerce erkek arı bulunur ama erkek arılar koloniye bağlı değildir. İlkbaharda doğar ve birkaç ay yaşarlar. İşçi arılar sayesinde beslenirler ve sokmazlar (iğneleri yoktur). Tek amaçları kraliçe arının üremesini sağlamaktır ama çok azı bunu başarır.

İşçi arılar

Her kolonide kışın yaklaşık 20.000, yazın ise 50.000'in üzerinde işçi arı bulunur. İşçi arılar dişidir. İlkbaharda beş altı hafta, sonbahar ve kış aylarında ise beş altı ay yaşarlar. Koloninin tüm işleri onların sorumluluğundadır. Sokabilirler ama soktuklarında iğneleri kopar ve ölürlür.

Arı çok çalışkan bir böcektir. Muhteşem bir uçaktır! Kanatları mikroskopik kancalarla birbirine bağlanarak tek bir kanat oluşturur. Bu sayede hem daha hızlı uçabilir hem de ağır yükler taşıyabilir. İnişe geçtiğinde, manevra yapabilmek için kanatlarındaki kancaları çözer! Arılar antenleriyle ve feromonlarıyla (salgı bezlerinden salgıladıkları bir tür koku) ya da çok özel danslar yaparak birbirleriyle iletişim kurarlar.

KOVAN

20.000 ila 80.000 arıdan oluşan bir koloninin yuvasına kovan denir. Bu küçük dünyada iş gücü hiç bitmez.

İşçi arının bir günü

Binlerce işçiden biriyim... Dünyaya gelmem yirmi bir gün sürer. Doğar doğmaz hiç beklemem, hemen işe koyulurum. Küçük, bal mumundan altıgen odamı temizlerim.

Sonra da ufak larvalara bakarım. Onları sürekli beslemek zorundayız.

Kovandaki tüm işler benden sorulur: Petek için bal mumu yaparım, nöbet tutar, içeri giren çıkanları kontrol ederim, su taşıyorum... Bir koloni yılda neredeyse 150 litre suya ihtiyaç duyar. Ayrıca yeni polenleri teslim alıp hücrelere yerleştirmek de benim görevim.

Bu yoğun işlerin ardından gün ışığını görmemize izin verirler. Ama beni yine bir sürü sorumluluk bekler! Binlerce polen tanesi toplamak için çiçekleri ziyaret ederim. Daha sonra polenleri top hâline getiririm. Bu topu bacaklarımdaki sepetlerde topladığım nektarla iyice karıştırırım.

Çiçeklerden nektarı lıkır lıkır içer, kovana götürmek için kursağımda saklarım. Nektar ilk başta çok civık olsa da kuruyunca bala dönüşür.

Birkaç günlük ömrümün ardından, kovanı kirletmemek için doğada gizlice ölme vaktim gelip çatar. Ben öldüğümde başka bir işçi arı, çoktan yerimi almış olur.

GÖREVİMİZ ARILARI KORUMAK

© 2023, Tudem Eğitim Hizmetleri San. Tic. AŞ
1476/1 Sok. No:10/51 Alsancak-Konak/İZMİR

metin ve resim hakları © 2019, Éditions Rue de l'échiquier

İlk baskı 2019 yılında Fransa'da, *Mission Sauver les Abeilles* adı ile Éditions Rue de l'échiquier tarafından gerçekleştirilmiştir.

Bu kitabın hakları Akan Ajans aracılığıyla alınmıştır.

YAZAR: Henri Clément
RESİMLEYEN: Marion Puech
TÜRKÇELEŞTİREN: Gözde Koca
EDİTÖR: Yağmur Yavaş Aydın
SON OKUMA: Seza Özdemir
GRAFİK UYGULAMA: Sezer Gök

BASKI VE CİLT: Ertem Basım Yayın Dağıtım San. Tic. Ltd. Şti.
Başkent Organize San. Bölgesi 22 Cad. No:6 Malıköy, Temelli/Ankara
Tel: 0312 640 16 23

Birinci Baskı: Mayıs 2024 (2000 adet)

ISBN: 978-605-285-847-9

Yayınevi sertifika no: 45041

Matbaa sertifika no: 48083

Tüm hakları saklıdır. Bu yayının hiçbir bölümü, telif hakkı sahibinin önceden yazılı izni olmaksızın tekrar üretilemez, bir erişim sisteminde tutulamaz, herhangi bir biçimde elektronik, mekanik, fotokopi, kayıt ya da diğer yollarla iletilemez.

GÖREVİMİZ

ARILARI KORUMAK

Dünyamızdaki yaşamın büyük kısmı arıların görevini yapmasına bağlıdır. Arılar, biyolojik çeşitliliğin devamında ve oksijen üretiminde büyük rol oynar. Ancak böylesine önemli bir canlı türü için ne yazık ki tehlike çanları çalmakta: Eğer önlem alınmazsa arıların neşli tükenebilir. İşte, bu kitap arılar hakkında tozlaşma, bal oluşumu, arıların günlük yaşamı gibi a'dan z'ye temel bilgiler vererek, onları ve dolayısıyla Dünyamızı korumanın yollarını anlatıyor. Peki ya sen, arıları yakından tanımaya ve korumaya var mısın?

Gezegemizi
KORUYALIM!

Çocuklara doğa bilinci kazandırma amacıyla hazırlanan "Gezegemizi Koruyalım!" dizisinin bu kitabında, arıların gezegemimiz ve canlılar üzerindeki hayati önemi eğlenceli oyunlar ve resimler eşliğinde, sade bir dil kullanılarak anlatılıyor; uygulaması kolay çeşitli yöntemler ve ipuçları veriliyor.

Türkçeleştiren: **Gözde Koca**

ISBN: 978-605-285-847-9

9 786052 858479

tudem.com

📞 📧 📺 📷 📱 📄 tudemyayingrubu